

Lapin elokuvakomission House of Laplandin jälkeiseen toimintaan osallistuminen

Kunnanhallitus 24.10.2024 § 409
204/14.01.00/2024

Päätösesitys	<p>Kunnanhallitus päättää, että:</p> <ol style="list-style-type: none">1) Pelkosenniemen kunta sitoutuu Tunturi-Lapin kehitys ry:n elokuvakomission toimintaan seuraavaksi kolmeksi vuodeksi asukasmäärän suhteessa jaettavalla maksuosuudella, joka on enintään 2639 euroa vuosi.2) mahdollinen tuotantokannustin suunnitellaan vuoden 2025 aikana.
Päätös	Päätösesitys hyväksyttiin.
Käsittely	
Perustelut	<p>Tunturi-Lapin kehitys ry:n ja kuntien, jotka ovat ilmoittaneet halukkuuden olla mukana Lapin elokuvakomission House of Laplandin jälkeisessä toiminnassa, kesken on järjestetty asiasta palaveri 16.10.2024. Neuvotteluissa tässä vaiheessa mukana oli 10 kuntaa.</p> <p>Peruskustannusten jakamiseen neuvotteluissa esitettiin kustannusten jakamista joko tasan tai kunnan asukasmäärän suhteessa. Jos kaikki neuvotteluihin osallistuva kunnat osallistuisivat yhteiseen toimintaan, olisi Pelkosenniemen kunnan maksuosuus asukasmäärän suhteessa 2639 euroa.</p> <p>Neuvotteluissa Lapin elokuvakomission jatkamista esitetään strategisena päätöksenä, joka vaatii jatkajilta pitkäjänteistä sitoutumista. Elokuvakomission 120000 euron budjettista hieman yli puolet ovat henkilöstö ja työvälineisiin liittyviä kustannuksia. Budjetin loppuosa on tapahtumiin ja markkinointiin sekä hallintoon liittyviä kustannuksia. Toiminta ei sisällä tuotantokannustinta, vaan se jäisi kunnan itsensä budjetoitavaksi.</p> <p>Tunturi-Lapin kehitys ry:n esitti, että elokuvakomission toiminnasta luodaan 3 vuoden pilotti vuosille 2025–2027 ja maksuluokat perustuvat kuntien asukaslukuun. Elokuvakomission toiminnasta tehdään vaikuttavuusarviointi, joka päätetään mukaan lähtevien kuntien kesken ja erillisellä kustannusarviolla. Tunturi-Lapin kehitys pyrkii vielä esityksen pohjalta saamaan mukaan lisää kuntia sekä oppilaitoksia, jotka voivat vaikuttaa maksuosuutta laskevasti.</p> <p>Esityslistan oheismateriaalina on Tunturi-Lapin kehitys ry:n tekemä asian esittelymateriaali.</p>
Valmistelija	Vt. kunnanjohtaja Lauri Lehtinen
Esittelijä	Vt. kunnanjohtaja Lauri Lehtinen
Tiedoksi	Tunturi-Lapin kehitys ry
Muutoksenhaku	Päätöksestä voi tehdä kuntalain 134 §:n mukaisen oikaisuvaatimuksen.

Päätösesitys	Pelkosenniemen kunta ilmoittaa alustavan halukkuuden olla mukana Lapin Elokvakomission HOL:n jälkeisessä toiminnassa. Lopullinen päätös tehdään, kun kustannusjakoperiaatteet ja kustannukset ovat tarkentuneet.
Päätös	Päätösesitys hyväksyttiin.
Käsittely	Keskeytetyn kokouksen aikana elinvoimajohtaja selosti asiaa. Anna-Kaisa Luoma-aho oli poissa pykälän käsittelyn ajan.
Perustelut	<p>Lapin elämys- ja markkinointitalo House of Laplandin (HOL) yhtenä tehtävänä on ollut huolehtia Lapin elokuvakomission toiminnasta. Omistajakunnat ovat päättäneet keväällä 2024 HOL:n selvitystilaan asettamisesta ja käytännössä alasajosta. Elokvakomission toiminta on nähty merkitykselliseksi ja tarpeelliseksi, jotta Lappiin saadaan elokuvatuotantoja. Elokvatuotannoilla on suuri merkitys paikallistalouteen ja samalla Lapin tunnettisuus maailmalle leviää.</p> <p>Ennen HOL:n alas ajoa Lapin elokuvakomissio ehti alkuvuonna 2024 toteuttaa Lapin liiton AKKE-rahoituksella selvityksen AV-alan alueellisten tuotantokannustimen käyttöönotosta Lapissa. Alueellinen tuotantokannustin tarkoittaa taloudellista tukea alueelle sijoituville AV-alan tuotannoille. Sekä kansallisten että kansainvälisten tuotantokannustimien on todettu lisäävän alueen kiinnostavuutta av-alan toimijoiden suhteen kuvauspaikan valintaa tehdessä.</p> <p>Hankkeen tuloksena loppuraportin mukaan oli, että yhteistä tuotantokannustinta ei haluta perustaa kaikkien 21 kunnan välillä, jos oma kunta ei suoranaisesti hyötyisi tuotannosta. Tuloksina saatiin aikaiseksi muutamia eri mallinnuksia, joita voisi hyödyntää tuotantokannustimen perustamiseksi tulevaisuudessa sekä rahoituksen että kriteeristön osalta. Hankkeen tuloksena kuitenkin av-alan hyötyjen ja mahdollisuuksien ymmärrys lisääntyi kunnissa.</p> <p>HOL:n osakkaat ovat kokoontuneet 13.9. käsittelemään elokvakomission toiminnan jatkoa. Tunturi-Lapin Kehitys ry on ilmoittanut halukkuutensa toimia jatkossa Lapin elokvakomission väliaikaisena hallinnoijana. Ehtona hallinnointiin on se, että ne kunnat, jotka ovat mukana, myös hyötyvät tuotannoista. Tunturi-Lapin Kehitys ry on yhdessä HOL:n selvitysmiehen kanssa laatinut Lapin kunnille kyselyn, jossa pyydetään ilmoittamaan kunnan halukkuudesta olla mukana Lapin elokvakomission HOL:n jälkeisessä toiminnassa. Ilmoitusta pyydetään lokakuun puoleen väliin (15.10.2024) mennessä. Suunnitelman mukaan Lapin elokvakomissaari siirtyisi 1.11.2024 alkaen vanhana työntekijänä uuden työnantajan palvelukseen. Vuoden 2024 kustannuksiksi arvioitiin 10 000e/kk ja vuosi 2025 kustannusarvio on 120 000 euroa + mahdollinen 10-15% tuotantokannustin, valtiollisen 25% tuotantokannustimen lisäksi. Kustannukset tullaan jakamaan osallistuvien kuntien kesken.</p> <p>Pelkosenniemellä on viime vuosina toteutunut useampi AV-alan tuotanto (mm. Ohjus-elokuva), joihin kunta on antanut vähäisessä määrin tai ei lainkaan suoraa panosta. Suoraa rahaa ei ole maksettu, vaan tuotantoyhtiöitä on tuettu muilla toimilla. Vastineena kunta on saanut</p>

näkyvyyttä ja tuotantoyhtiöt ovat hyödyntäneet paikallista palvelutarjontaa. Yleisellä tasolla on tiedossa, että AV-alan tuotannoilla on myönteisiä alue- ja paikallistaloudellisia vaikutuksia. Kunnan omien panosten lisäksi Pelkosenniemi on osallistunut elokuvakomission kustannuksiin HOL:n rahoittamisen kautta. Kunta on rahoittanut HOL:a vuonna 2023 7400 eurolla. Elokuvakomission verkostot ja alan erityisammattitaito ovat jossain määrin hyödyttäneet kuntaa ja kunnan alueella vaikuttavia luovien alojen toimijoita.

AV-alan tuotantokannustimien selvityshankkeen tulosten pohjalta on ennakoitavissa, etteivät kaikki Lapin kunnat tule osallistumaan elokuvakomission ylläpitoon jatkossa. Näin ollen kuntakohtaiset kustannukset voivat nousta suuriksi, mutta lopullista tulosta ei vielä tiedetä. Koska kustannusten jakoperustetta ei ole esitetty, Pelkosenniemen osuutta ei tässä vaiheessa voida tarkemmin arvioida.

Yhteisen Lapin elokuvakomission eduiksi tässä vaiheessa voi arvioida alan asiantuntijuuden ja kotimaisten sekä kansainvälisten verkostojen käyttöön saaminen sekä mahdolliset tuotannot. Lapin alueellinen tuotantokannustin todennäköisesti lisää tuotantoja Lapissa. AV-alan tuotantojen sijoittuminen kuntaan voidaan nähdä paitsi paikallista elinkeinoelämää hyödyttävänä toimintana, myös kuntamarkkinointina. Lapin elokuvakomission asiantuntijuudesta voi nähdä myös laajempia hyötyjä paikallisille kulttuurialan toimijoille.

Vaihtoehtoja mukaan lähtemiselle ovat: 1) kunta ei lähde mukaan elokuvakomission toimintaan lainkaan tai 2) kunta lähtee mukaan vain elokuvakomissioon, mutta ei alueelliseen kannustimeen. Tässä tapauksessa kunta voisi kehittää myös omaa kannustinta.

Mikäli kunta ei lähde mukaan elokuvakomission toimintaan (ve1) mutta se haluaa tuoda esiin kunnan eri paikkoja kuvauslokaatioina, toiminta edellyttäisi kunnalta huomattavaa omaa työpanosta ja alan asiantuntijuuden kasvattamista tai ostopalvelupanoksia. Vaihtoehto on myös, ettei kunta aktiivisesti tavoittele tuotantoja, jolloin ei synny kustannuksia ja tuotantojen sijoittuminen kuntaan on sattumanvaraisempaa.

Valmistelija	Elinvoimajohtaja Sari Niemi
Esittelijä	Vt. kunnanjohtaja Lauri Lehtinen
Tiedoksi	Tunturi-Lapin Kehitys ry Elinvoimajohtaja
Muutoksenhaku	Päätöksestä ei saa tehdä oikaisuvaatimusta, koska päätös koskee kuntalain 136 §:n mukaista valmistelua ja täytäntöönpanoa.